

VAS ÉS FÉMMUNKÁS

Előfizetési ára: A Romániai Vas-, Fém- és Vegyipari Munkások
Országos Szövetségének Hivatalos Közlönye
Egész évre 60 Lei, félévre 30 Lei,
negyedévre 15 L, egyes szám 5 L.
Megjelenik minden hó 1-én

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Cluj-Kolozsvár, Calea Victoriei 59.
(volt Magyar-utca) — Telefon 484.

A resicai harc után

Lezajlott a harc és ha az ellenséget nem tudtuk is jogaink teljes elismerésére bírni, konok merevségének véreből mégis ki tudtuk űzni, kényszeríteni tudtuk olyan békére, amely megerősít bennünket a további küzdelemre, mert azt mutatja, hogy a harc nem volt hiábavaló.

Ezt a harcot, amit most vívtunk Resicán, úgy kell felfognunk, mint egy hosszú-hosszu háboru folyton megisméltendő összecsapásainak egyikét.

Évezredek óta folyik a harc a dolgozók és dolgoztatók között. A dolgozót az mondja: enyém a föld, enyém a műhely, enyém a szerszám, enyém a gyár, a bánya, a gép, enyém tehát, ami itt terem, itt készül, tied csak az, amit én adok neked, hogy meg ne döggölj éhen, mert szükségem van rád, hogy a földet turd, a kalapácsot emeld, a sziklát vájjad — és szükségem van az asszonyodra, hogy utódot szüljön a járomba, ha te kidőlsz onnan.

A dolgozó azt mondja: Tied minden, de mit érsz vele, ha én jól nem szántom a földet, ha nem forogatom a szerszámot, ha nem fűtöm a kazánt. Ami terem, ami készül, az az én munkám gyümölcse, jogom van tehát abból legalább annyira jól lakni, legalább olyan jól élni, mint neked, hiszen nálad nélkül minden éppen úgy létrejönne, de ha én nem dolgozom, megáll az élet, megáll a termelés, éheznek, pusztul a világ.

Amikor a dolgozóknak ezt az igazságát nem akarják elhinni a dolgoztatók, amikor olyan keveset akarnak adni a munka végzőinek a munka eredményéből, hogy abból már élni sem tudnak, akkor a dolgozók leteszik a szerszámot: lássuk, dolgozótó urak, mire mentek nélkülünk.

A szivtelen kebleknek és ölbeitt kezeknek ez a harca nagyon egyenlőtlen. Mert a dolgozótók fölhalmozott jövedelmekből tovább folytatják uri életüket, de a sztrájkolókat a legközelebbi szombaton már nem kapnak pénzt.

És mégis — mint annyiszor és oly sok helyen — Resicán kitört a sztrájk, megindult a harc.

Hat hétig folyt a tőke és munka, a profit és kenyér, a kapzsiság és igazság, az önzés és becsület harca.

Április 30-án döntött a két fél által elfogadott Trancu-Iasi munkügyi miniszter s május 3-án munkába álltak resicai testvéreink.

Nézzük tehát:

Mi a harc eredménye?

Mi a harc tanulsága?

I. A resicai vállalat kötelezve van, hogy a munkásaink a lejárt kollektív szerződés alapján megszabott utolsó fizetésekre 7 és fél százalékos fizetésjavítást adjon.

Ezen összegben bennfoglaltatik az élelmszerek javítása is.

Ez a javítás a munkásság munkábalépésétől lesz fizetve.

Ezen javítás meg lesz adva a munkásoknak az 1926. évi március hó 1-től március 22-ig terjedő időre is.

A sztrájknapok nem lesznek fizetve.

II. A vállalat kötelezve van az összes sztrájkoló munkások visszavételére.

A resicai munkásság március 21-én 10 százalékos béremelést követelt, másnap kijelentette, hogyha a vállalat sztrájkba kergeti, 15 százalékos követelést fog követelni. Ennek a követelésnek tehát a felét meghozta a harc.

És ezzel áttérhetünk a harc eredményeinek fejtegetésére.

Látjuk mindenekelőtt, hogy a tőke erejét sikerült annyiban megbénítanunk, hogy már nincs módjában a sztrájk miatt megtorlással élni egyetlen munkás ellen sem.

Óriási eredmény ez, mert elnémítja a gyávák aggodalmait s jelentékenyen csökkenti a sztrájkjal járó áldozatok mértékét.

Látjuk továbbá, hogy a resicai munkásság sikertült megvédelmeznie eddigi küzdelmeivel kivívott előnyeit s mindezt összefoglalva megállapíthatjuk, hogy a harcban veszteség nincs, mert minden harcos megmaradt a helyén, minden eddigi jog megmaradt sértetlenül s a harc célját, a béremelést, ha nem is egészen, de részben elérték.

Öszintén megmondjuk: az anyagi eredményt kevésnek tartjuk, mert a mai drágaságnak ez a béremelés nem felel meg. A miniszter ur, mikor döntött ebben az ügyben, csak félig tette meg az igazsághoz vezető utat.

Elindult rajta, mert belátta, hogy helytelen és gonosz a vállalat magatartása, amikor a két és fél év előtti bérekkel koplalásra akarja szorítani munkásait; de nem ment el bátran az ut végéig, nem kö elezte arra a milliókat kereső társaságot, hogy a tényleges viszonyoknak, a legszerűebb életmódnak megfelelő ellenértéket adjon azoknak, akiknek a milliókat köszönheti. Ugy kell lenni, hogy a miniszter ur sokkal közelebb áll a tőkéshez, mint a munkásokhoz. Nem tudja ő, mi az éhség, mi a nyomor?

Nem baj. Mi nem is számítunk a polgári társadalom, az államhatalom urainak jószívűségére, humanizmusára. De tanulunk az ő érzéketlenségükből. — Megtanuljuk azt, hogy csak magunkban bízhatunk. Csak azt tudjuk megengedni, amit saját erőnkkel kivívhatunk.

Nem vigasztalásként mondjuk tehát, hogy az anyagi eredménynél fontosabb az erkölcsi diadal, hanem azért, mert meg vagyunk győződve, hogy a minden ilyen harc után gyarapodó erkölcsi erőnkkel ki fogjuk harcolni az anyagi eredmény teljességét is.

Mert ha a resicai harc eredményét vizsgáljuk, meg kell állapítanunk, hogy az erkölcsi eredményekkel a legnagyobb mértékben meg lehetünk elégedve.

És itt mindenekelőtt egy főnti kifejezésünket kell megmagyaráznunk. A gyávák aggodalmairól irtunk, de ki kell jelentenünk, hogy a resicai hétezer munkás közül egy sem volt gyáva, aggodalmaskodó, egyetlenegy sztrájkító sem akadt.

Óriási erkölcsi eredmény ez! A munkásszolidaritás, a szervezett proletárság fegyelmességének nagyszerű diadala a kizsákmányoló tőkével szemben. Hétezer szegény ember közül nem akadt egyetlen egy hitvány, nem tántorodott meg egy sem, hétezer proletár büszkén emelte fölfelé a kenyértelenség gondjaitól felhőzött homlokát, nem tört meg, nem huzódott be, nem lett árulója vele és érette is küzdő munkástársainak.

Ha semmi miatt, de ezért az egyért is érdemes volt Resicán sztrájkba lépni, mert ez a összetartás, a szervezethezesség ez az ereje fozza a munkásság önbizalmát és megmutatta Resica urainak, hogy nem babra megy a játék, ha sztrájkba kergetik munkásait. Talán majd megtanulják ők is, hogy a saient magántulajdon és az államhatalom nem elegendő a termelésre, a milliók fiaztatására, ahhoz munkáskezek is kellenek s ezeket a munkáskezeket ma már

nem rabszolgák, hanem öntudatos, harcrakész proletárok mozgaltják.

E szervezethezesség egy másik hasznos eredménye a teljes fegyelem, amely a sztrájk folyamán megnyilvánult.

E vállalat nagyon is állátszó huzavonájával, halogatásaival szemben a munkásság soha, egy percre nem jött ki sodrából. Higgadtan gyűlésezett a tárgyalások folyamán, pontosan alkalmazkodott a vezetők utasításaihoz, ugyanazon percben egyszerre hagyta abba a munkát s egyszerre fogott újra hozzá, miután a sztrájk alatt mindnyájan nagyszerűen alkalmazkodtak a vezetőség által megállapított rendszabályokhoz s minden rendzavarás nélkül, higgadtan várták a fejleményeket és az eredményt is megnyugvással vették tudomásul, érezve, hogy ha az anyagiakban nem is érték el teljes sikert, az eredménnyel az itteni nehéz viszonyok között meg lehetnek elégedve, mert ez az eredmény záloga az elmaradhatatlan újabb haladásnak.

És a resicai munkásság bizalommal tekinthet elsősorban saját szakszervezetére, amely körülbelül két millió lejnyi anyagi támogatással sietett a harcban állók segítségére, de hálásan gondol arra a testvéri szolidaritásra is, amely egész Románia szervezett munkásságában is fölbresztette az áldozatkész nemes érzelmét.

Bizunk abban, hogy az elkerülhetetlen anyagi áldozatokat csakhamar pótolni tudjuk s a resicai hsrc föltétlen erkölcsi diadalával megacélozott erőink minden újabb küzdelemben mind nagyobb győzelemhez segítenek.

Anyagilag erős szakszervezet, öntudatos, harcos, áldozatkész, fegyelmezett munkásság így halad lépésről-lépésre a proletárság önerejéből fölszabadító nagy harcában, világtörténelmi hivatása teljesítésében.

Mi történik Angliában?

A szénbányamunkások harca és az általános sztrájk

Egy szót se higgyetek a hazug polgári sajtónak! Ezzel a figyelmeztetéssel kell kezdenünk azt, amit az angol szénbányászok bérharcáról s az angol általános sztrájkáról írunk.

Lloyd Georgetól, a volt angol miniszterelnöktől kezdve, aki épp oly felelős a győzők diktálta békekötés súlyos következményeiért, mint akár a vén tigris Clemenceau, s aki a hatalomról letaszítva, már évek óta a világsajtó vezércikkgyárosaként adja a bölcs tanácsokat, le egészen a kolozsvári Nagyképv Náthán publicistáig, mind-mind hazudnak rendületlenül.

A hazugságoknak ebben a dzsungelében a dudvafajtákat két főcsoportba oszthatjuk.

Az egyik csoportba azok a cikkek és tudósítások tartoznak, amelyek szerint az angol munkásság igazságtalanul és könnyelműen lépett sztrájkba, a másikba azok, amelyek szerint a nagy sztrájk a munkások csufos vereségén megbukott s a bukás felé halad a szénbányamunkások sztrájkja is.

A valódi tényállás a következő:

I,

Angliában már évek óta általános ipari válság van, ami legfokozottabban a széniparban jelentkezik. Ennek főoka az imperialista politika. A békekötést ez a politika diktálta s ennek alapján Németország jóvátétel címén olcsó szent szállított Anglia eddigi szénvásárlóinak, Olasz-

és Franciaországnak. A Ruhr-vidék megszállása a német széntermelést visszazoritotta s ez rövid időre megjavította az angol szénbányák s ezzel az angol szénbányamunkások helyzetét. De a Ruhr-vidék felszabadulásával újra romlott a helyzet úgy, hogy a bányák csak *nagy állami segítséggel* tudták üzemüket fentartani és munkásaiknak az addig elért béreket megadni. Az állami segítség f. évi május hó 1 ig volt megszavazva s a szénbányák tudták, hogy ha e segítség megszűnik, nem tudják az eddigi munkabért megfizetni profitjuk alapos csökkentése nélkül.

A szénválság megoldására kiküldött u. n. királyi szénbizottság előtti tárgyalásokon tehát a munkabér leszállítását s a munkaidő meghosszabbítását követelték. A munkások ez ellen a leghatározottabban tiltakoztak s kimutatták, hogy az angol széntermelés válságának az imperialista politika által teremtett nemzetközi gazdasági anarchia mellett az a másik fő oka, hogy az angol bányászok nagy részében a termelés nem gazdaságos, mert a berendezés, üzemvezetés nem felel meg a modern technika követelményeinek. Ezen kell tehát segíteni megfelelő beruházásokkal, újításokkal s akkor több lesz a jövedelem, nem pedig a munkabér leszállításával kell a fenyegetett profitot megőrizni.

A királyi szénbizottság is azt jelentette, hogy a széntermelést jobban kell és jobban is lehet megszervezni s nem a munkabérleszállítással és a munkaidő meghosszabbítással lehet és kell a helyzetet segíteni: „Mielőtt a munkásoktól bármily áldozatot követelnénk, véglegesen meg kell állapítanunk, hogy a termelés jobb megszervezésére minden gyakorlati eszközt a lehető leggyorsabban igénybe veszünk“. Ezt mondta a szénbizottság s mivel a szénbányák ragaszkodtak ahhoz, hogy csak a munkások hozzanak áldozatot pénzben és időben az ő munkanélküli jövedelmükért s minthogy a szénmunkások harca Anglia egész gazdasági életét és munkásmozgalmát érinti, *rendkívüli szakszervezeti kongresszust hívtak össze*, amelyen 3.700.000 szervezett munkás képviselőjében május 1-én szombaton 3.653.000 szavazattal 50.000 ellenében kimondta, hogy amennyiben harmadnap, vagyis hétfőn, május 3-án éjfélig megegyezés nem jön létre a bányatulajdonosok és a munkások között, *Anglia munkássága általános sztrájkba lép*.

Erre az ultimátumra a bányatulajdonosok hadüzenettel válaszoltak: *május elsején nyomban kizárták munkásaikat*.

Meg kell még jegyeznünk, hogy már hosszabb idő óta erős bérmozgalom van az angol iparban. Így többek között a vas- és fémmunkások, a gépgyári munkások szakszervezetei már 1924 augusztusában béremelést kértek s a tárgyalásokat a munkáltató szövetségek szándékosan elhúzták, míg végül a folyó év január 28-án tartott közös értekezleten a szakszervezetek képviselői kijelentették, hogy tovább nem tárgyalnak. Amikor tehát Anglia munkássága kimondta az általános sztrájkot, nemcsak a szénmunkások iránti rokonszenvből tette ezt, hanem azért is, mert a munkáltatóknak a béremelésből való rideg elzárkózása ezt az egész iparban indokoltá tette.

Nem hirtelen, nem könnyelműen tört ki tehát az általános sztrájk, hanem hosszas, sőt türelmes tárgyalások eredménytelenségének belátása után az egész szervezett munkásság képviselői óriási többségének szavazatával hozott szabályszerű határozat alapján. Kitért közvetlenül a bányamunkások ellen irányított támadás elhárítására, de hozzájárult az erélyes határozathoz s annak nagyszerű kiviteléhez az a régi feszültség is, amely az alacsony munkabérek miatt az egész angol ipari munkásságban régóta uralkodik. Az érdekközösség felismerése hozta össze már régebben a bányamunkásokat szorosabb koalícióba a vas- és fémmunkásokkal és szállító-munkásokkal s ez az érdekközösség fölismerése kiterjedt az egész ipari munkásosztályra, amely most szolidaritásának az angol munkásmozgalomban eddig nem ismert példáját adta.

A polgári újságokban sziverehető sopánkodásokat olvastunk, hogy mily rengeteg kárt okozott ez a sztrájk a termelés szünetelésével az angol gazdasági életnek s a munkabérek elmaradásával maguknak a szegény munkásoknak is. De ugyanez a sajtó komoly kritika nélkül türi, sőt helyesli azt a tőkés termelőrendet,

amely a munkanélküliség állandósításával a munkások millióit rendszeresen koplaltatja s a szennyes konkurrenciával és lelkiismeretlen profithajhászattal folytonos válságot idéz föl és — hogy egyebet ne mondjunk — a kapitalista érdekek szolgálatában álló imperializmus háborus szörnyűségeivel kiszámíthatatlan anyagi értékpusztítások mellett emberek millióit gyilkolta és nyomorította meg. Angliában most is körülbelül kétfélmillió munkanélküli van, mert a tőkés, profithajhászó termelőrendben nem kapnak munkát. Ezek miatt, akik hónapokig nem tudnak dolgozni, pedig akarnak, nem fáj a derék polgári sajtó szíve, de amikor több mint ötmillió munkás azért nem akar dolgozni, hogy emberhez méltó életet harcoljon ki az egész munkásosztálynak, akkor a pár napi vagy heti elvesztett munkanapot siratják.

II.

A második nagy hazugságcsoportból azt tudjuk meg, hogy a nagy sztrájk csufosan megbukott s ez a sors vár a bányászokra is.

Nézzük csak, hogyan bukott meg a nagy sztrájk!

Május 17-én a szénbizottság elnöke, Herbert Samuel, memorandumot nyújtott át a szakszervezetek főtanácsának, amelyre a bányamunkások szakszervezete a sztrájk vezetését bízta s ebben kijelentette, hogy a kormánynál minden befolyását latba fogja vetni, ha a következő javaslatot elfogadják:

1. A széniparban a tárgyalásokat azonnal újra megkezdik. A kormány a szénsegélyeket bizonyos ideig tovább fizeti, hogy a munkások az eddigi bér és munkafeltételek mellett dolgozhassanak.

2. Nemzeti bérhivatalt állítsanak föl mindkét fél képviselőivel.

3. Semmiféle bérrévizió nem történik annak teljes biztosítása előtt, hogy a szénipar újjászervezését tényleg keresztülvizsík s csak akkor, ha ennek pénzügyi előnyei nem elegendők az ipar helyreállítására.

4. E célból a szükséges törvény előkészítésére bizottságot alakítanak. Ezután kössenek béregegyezményt.

A szakszervezetek főtanácsa a javaslatot elfogadta, a miniszterelnök is hozzájárult s egy óra múlva már a szikratáviró jelentette, hogy a nagy sztrájk véget ért.

Vagyis: *bérlészállításról*, amit a bányatulajdonosok követeltek, szó sincs, ugyszintén *munkaidőmeghosszabbításról* sem. Bérrévizióról is csak akkor, ha előbb a munkások és a szénbizottság követelését, a *szénipar újjászervezését* garantálják.

Ez a lényeg. És minden törvényhozási uton történik. Az angol parlamentben pedig hatalmas munkáspárt védi a munkások érdekeit és a meghozandó törvény végrehajtásában is részt vesznek a munkások képviselői.

Hát ez az a nagy bukás?

Sok ilyen bukást kívánunk a munkásmozgalomnak.

III.

És most az eddig elért konkrét eredmény után, amely csak átmeneti állomása a nagy harcnak, nézzük a nagy sztrájk tanulságait.

Az első örömdetes tanulság az, hogy a világtörténelemben példátlanul nagy sztrájk váratlan gyorsasággal tört ki és váratlan gyorsasággal befejeződött. Ez a *munkáslömegek nagyszerű fegyverzettségét* mutatja. A vezetőség parancsára több mint ötmillió munkás egyszerre abba hagyta s egyszerre újra megkezdte a munkát. Ilyen munkáshadsereggel már lehet nagy harcot indítani.

Annál nagyobb ennek a jelentősége, mert az angol szakszervezetek eddig nem álltak oly szoros egységben, mint például a németek vagy osztrákok. Csak az évenként megtartott kongresszusokon nyilatkozott meg az egységük, de állandó központi szervük, a főtanács csak tanácskozó testület volt, inkább csak erkölcsi, mint tényleges végrehajtó hatalommal. És maguk a szakszervezetek önként ruháztak mind több-több hatalmat a főtanácsra, amely mai formájában nem is olyan régen, csak 1921-ben alakult meg. Most az általános sztrájk vezetését is rábízta. És hogy mily eredménnyel, azt a sztrájk lefolyása mutatja. Noha Angliában az ipari munkásoknak még a fele sincs megszervezve és a sztrájkot eleinte csak a fontosabb

iparágakban mondták ki, a sztrájkfegyverem oly kifogástalan volt, hogy a front egy pillanatra sem ingott meg s a harci kedv állandóan inkább fokozódott, mint lanyhult. 960.000, tehát majdnem egymillió bányamunkás mellett nyomban sztrájkbalépett 550.000, tehát több, mint félmillió vas- és fémmunkás, 450.000 szállító-munkás, 350.000 építő- és famunkás, 170.000 nyomdász. Ezekben a szervezetekben a munkásság 95 százaléka sztrájkolt. Sokan felszállítás nélkül is leteiték a munkát.

A nemzetközi munkásság szolidaritása is fényesen megnyilatkozott. Az egész világ szervezett munkássága a legerősebb visszhangot adta az angol felhívásra. A táviratok özöne biztosította a legteljesebb erkölcsi és anyagi támogatást. Egyetlen hajó sem tudott szénrakománnyal indulni Anglia felé. A szállító-munkások Internacionáléja minden intézkedést megtett, hogy Anglia szárazon és vizen teljes bojkott alá kerüljön.

IV.

A bányamunkások sztrájkja természetesen folyik tovább, míg a tárgyalások olyan eredményt nem hoznak, mely a munka megkezdését lehetővé teszi. De hogy mennyire nem volt bukás a nagy sztrájk s hogy mennyire nem fenyegeti ez a bányászok sztrájkját sem, az eddig előadottakon túl kiűnik azokból a hírekből is, amelyek a megindult tárgyalásokról eddigelő hozzánk jutottak. A polgári lapok is, amelyek palástolatlan kárörömmel írtak a bukásokról, kénytelenek most már jelenteni, hogy valószínűleg bezárják azokat a szénbányákat, amelyek nem tudnak gazdaságosan termelni s az így munkanélküli maradt munkásokat máshol helyezik el s ott lakásokat is építenek nekik; kénytelenek megállapítani, hogy a bányászsztrájk folyton élesedik, bármily „engedékenyek“ is a bányatulajdonosok és hogy a kikötő-, szállító- és vasúti munkások tovább is támogatják a sztrájkot, hogy Angliába szemet ne lehessen vinni, míg a sztrájk tart; a kormány nagy takarékosági rendszabályokat léptet életbe a szénfogyasztásban.

Marx nem hiába alapította korszakalkotó elméletét az angol ipari kapitalizmus tanulmányozásából leszűrt igazságokra. Amint ott fejlődött ki legelőször a kizsákmányolásnak az a hatalmas rendszere, amit a tőkés termelés jelent, onnan kell kiindulnia e rendszert megdőntő szocializmus győzelmes hadjáratának is. Az angol szénválságot a tőkésék a munkások tulajdonképpeni akaratára visszavezetni s a munkabér leszállításával és a munkaidő meghosszabbításával akarják megoldani. A munkásság ellenben a termelés anarchiája helyébe a profit helyett a gazdaságosság elvei szerint újjászervezett termelőrendet követeli, ez pedig nem valósítható meg másként, mint az egész szénipar egységesítésével, a nacionalizálással, ami egyet jelent a szocializálással. *Nincs más megoldás, mint a szocializmus*: a termelő eszközök köztulajdonba vétele, mert mégsem az a fontos, hogy néhány szénbányó munkanélküli milliókat keressen, hanem az, hogy minden munkás emberhez méltóan éljen s a társadalom szükségleteit kielégítsük.

Angliában — bármilyen legyen a mostani harc eredménye — e cél felé halad a munkásmozgalom, amelynek világraszóló eseményei játszódnak most le és a világ minden szervezett munkása bizalommal tekint a szigetország felé, ahol megszületett a modern szocializmus világmegváltó eszméje s ahonnan ez eszme el fog indulni a munkásosztály s ezzel az egész emberiség felszabadítására.

Figyelem kolozsvári vas- és fémmunkások!

A cluji helyi csoport vezetősége ezúton hívja fel a csoport összes tagjait, hogy június hó 6-án (vasárnap) délelőtt 9 órai kezdettel taggyűlés lesz tartva, melyre az összes tagoknak a pontos megjelenését kérik.

Bérrévizió a kolozsvári Ékszerárgyárban. A kolozsvári ékszergyárban dolgozó munkásoknak az érvényben levő kollektív szerződésük értelmében május hó 31-én bérrévizió esedékes. A kolozsvári piaci ármegállapítás alapján mintegy 7 és fél százalékos béremelésben részesülnek a fenti üzemben a munkások.

Miért nincs Romániában egyetlen szocialista képviselő sem?

Ha erre a kérdésre akarunk felelni, az okoknak egész tömege zúdul a tollunk alá. Iparkodnunk kell tehát, hogy rendet tartsunk. Legcélszerűbb ezért pontonként felsorolni az okokat, amelyek a következők:

1. Az első, talán a legfőbb ok Románia választóközönségének elszomorító *politikai éretlensége*. Az általános műveltség igen alacsony foka, az osztályöntudat, az emberi önérték, a közérdeklődés, az ítélőképesség hiánya késlelteti a nép politikai érettségét. Csak így történhetik meg, hogy *itt minden kormány több séget tud szerezni*. Amint a héttagú Bratianu párt, úgy a még sokkal gyöngébb Averescu párt is megszerezte a többséget. Bratianu erőszakkal, az ellenzéki jelöltek visszautasításával és urnalopással, Averescu kevesebb külső erőszakkal, de egy a jogegyenlőséget kiforgató választójogi törvénnyel, amelyet Bratianuval együtt ült nyelbe.

2. Ez a Bratianu—Averescu féle választójogi törvény, amely azt hazudja magáról, hogy az aránylagos képviselői elvet valósítja meg, holott aránytalan előnyben részesíti a többséget, vagyis a mindenkor kormánypártot és megfosztja a kisebb pártokat a képviselőválasztás jogától.

Minden magyarzatnál jobban bizonyítja ezt a választások eredménye.

Leadtak ugyanis az egész országban 2,458 776 szavazatot, választottak 386 képviselőt. Egy képviselőre esik tehát 6372 szavazat.

Mint hogy a kormányblokkra 1,319,218 szavazat esik, eszerint 206 képviselőjének kellene lennie és van 286.

Leadtak 45 212 szocialista szavazatot, amely után pártunkat 7 képviselő illetné meg és nincs egy szocialista képviselő sem.

3. A választók névjegyzékét igen sok helyen, különösen ahol sok a munkás-szavazó, gyalázatos rosszhiszeműséggel állították össze.

Igy Petrozsényban 6000 munkásból 87, Lupényban 5000 munkásból 367 jutott a névjegyzékbe.

Több választási elnök kihasználta a személyi adatok hiányosságát s ez alapon visszautasította a szavazót. Bezzeg a sorozásnál, adószedésnél nem olyan aprólékosak, ott mindenkit megtalálnak, mindenkit elfogadnak — állampolgárnak.

4. A szocialista pártnak nem volt pénze a választásokhoz. Minden listával átlag 20 000 lejt kellett letenni, 71 megyében tehát körülbelül másfélmillió lejre lett volna szükség. Csak 22 megyében tudtuk benyújtani a listákat, így 49 megyében elveszték a szocialista szavazatok.

De nem volt elég pénz a propagandára sem. Gyűlések, utazások, nyomtatványok sok pénzbe kerülnek.

5. Propagandánkat egyébként a hatóság is korlátozta, sok helyen egészen elnyomta, gyűléseinket betiltották, agitátorainkat, jelöltjeinket is letartóztatták, propaganda nyomtatványainkat *előzetes cenzúra alá vetették*; volt rá eset, hogy kényszerítették a szöveg módosítására, illetve kiegészítésére.

6. Az ország több helyén fennálló ostromállapot s máshol is a hatósági önkény évek óta megakadályozza pártszervezeteink kiegészítését s a meglevők megerősítését.

7. Párteljövők gyöngesége miatt lehetetlen a munkásosztály rendszeres politikai nevelése, politikai harcokra való kiképzése és megedzése.

8. Utoljára említjük, de éppen nem utolsórendű ok: *a munkásosztály egységének megbontása*.

Bűri és ostobaság az, ami moszkvai parancsra itteni proletársüpredék és agent provokátorok közreműködésével történik. Nem akarjuk sérteni azokat a proletárepreket, akiket előbb az *egység* jelszavával, most pedig a „városi és falusi dolgozók” hangzatos frázisával sikerült eltántorítani, kiszakítani osztálytudatos, szervezett munkástestvéreik sorából. Mint máshol, úgy itt is a szinte elviselhetetlen nyomor s a demokratikus haladás reményét elfojtó reakció az, ami a kétségbeesés erejével sorolja a kalandos túlzók táborába jobb sorsra érdemes testvéreinket. De bizunk abban, hogy fölvilá-

gosító munkánkkal végre mégis sikerül majd őket meggyőzni tévelygéseikről.

Hát mit akarnak itt a bolsevizmussal, amely szertelenségei mellett olyan gyáva is, hogy már csak álarcosan mer dolgozni. Hát nem tudják, hogy Oroszországban, ahol a hatalom egy munkásdiktatura kezében van, még ott sem sikerült a bolsevizmus eszméit megvalósítani, sőt még a szocializmust sem. Hiszen a föld ott a parasztok magántulajdonában van, pedig a szocializmus a termelészközök köztulajdonát tanítja. És a szovjet kormány az elűzött orosz tőkés helyébe az idegen tőkét csalogatja, mert erőszakkal nem lehet megteremteni a szociális termelést és most nagy kedvezményeket nyújtanak az amerikai, német, svéd tőkének, átadják az erdőket, bányákat, szántóföldeket, mert a Lenin-fiúk nem tudnak termelni.

Hát nem látják, hogy mindennél, ahol a szovjet Oroszország kivül bármily rövid időre uralomra jutott, az ellenforradalom, a fehérterror évekremenő kegyetlen, véres bosszút állt a szerencsétlen, beugratott proletárságon? Magyarország, Németország, Finnország, Olaszország még most is nyögik a „világforradalom” örült ábrándjának szomorú dicsőségét. És a szegény kis Ausztria, amelyet erősen megszerzett szociáldemokráciája megvédett a bolsevizmustól, a demokratikus köztársaság minden szabadságával meg tudja állni helyét a nehéz időkben is.

A bolsevizmus baloldali túlzása nálunk is a *zuzista, antiszemita, jobboldali ú zók malmára* hajtja a vizet. Németországban nyíltan is szövetkeztek, még itt is megtörténhetik, ha moszkvai ügynökök és itteni agent provokátorok úgy kívánják.

*

Mind e szomorú megállapítások után sem szabad azonban kétségbeesnünk.

Minden ellentünk volt: reakciós törvényhozás, reakciós kormányrendszer, saját szegénységünk, gyöngeségünk, kettészakadásunk — és mégis több, mint negyvenezer munkás szocialistának vallotta magát.

Ez a tábor mind szocialista és mind munkás, mert itt nem szavaztak velünk úgynevezett millauffer-ek, kispolgárok vagy intellektuelek, akik máshol megundorodnak a polgári politika erkölcstelenségétől. Itt a népkisebbségek, amelyeket hét év óta majdnem úgy üldöztek és elnyomtak, mint a proletárságot, lepaktáltak és már vívmányokat is kaptak, a román polgári és parasztosztály pedig sovíniszta, úri vezetőiből még nem ábrándult ki.

Magunkra maradtunk, de több, mint negyvenezen vagyunk így is. Ekkora táborral már lehet folytatni a harcot. Ez a bizalom, amit e választásokból nyertünk, többet ér egy két mandátumnál.

De ezt a táborot vezetni, erősíteni, gyarapítani kell.

Ha gyöngék a *pártszervezetek*, meg kell erősíteni, nyugati példák szerint *szorosabb kapcsolatba kell hozni őket a szakszervezetekkel!*

Ha gyöngé a sajtónk, minden áldozattal *meg kell teremtenünk a szocialista napilapot!*

És lázas, lankadatlan propagandamunkát, nevelő, kulturális működést kell kifejtenünk, több, mint negyvenezer tanítvány várja az eszmét, több, mint negyvenezer katona várja a csatajelt a további küzdelemre.

Az Országos Szaktanácshoz tartozó brassói szakszervezetek új kollektív szerződése

A barcasági munkaadók és munkások a Cluj Országos Szaktanácshoz tartozó brassói szakszervezetek képviselőivel megkötötték az új kollektív szerződést, amelyben a következő 11 gyár és ezek munkásai vannak érdekelve:

1. Wilhelm Scherg textilgyár,
2. W. Telman textilgyár,
3. G. Foith kötőtárgygyár (tricotaje),
4. Zernesti papirgyár,
5. Kugler és Társa cementgyár,
6. Petroleumfinomítógyár A. G.,
7. „Mărășești” R. A. G. kénsavgyár,
8. Gärtner D. és Társa cementgyár,
9. Fridrich Cell Dârste sörgyár,
10. „Enka” pótkávégyár,
11. Teutsch I. kötőtárgygyár (tricotaje).

A régi kollektív szerződés 1926 április hó 1-én járt le, a szaktanácshoz tartozó szakszervezetek brassói vezetősége alkalmasnak találta az időt, hogy a bolsevisták által teljesen elhanyagolt munkások érdekeinek az ügyét kezébe vegye.

Az ezen gyárakban dolgozó munkások életviszonyai borzasztó nyomoruságosak voltak. A munkások a lejárt kollektív szerződésben biztosított jogukat sem gyakorolták, mert teljesen szervezetenül állottak. Ameddig mi kezünkbe nem vettük ezen gyárak munkásai sorsának az intézését, senki sem törődött velük.

A bolsevisták, látva a mi komoly akarásunkat, munkába állottak és minden eszközt felhasználtak, hogy meghiusítsák az új szerződés megkötését. Itt nem a tömegek jobb megélhetésének az előmozdítását tartották szem előtt, hanem ellenkezőleg azt akarták, hogy ha már kicauszott kezükből 11 gyár munkásainak bizalma, ezen tömegek még nagyobb nyomorba való taszítása árán mi se tudjuk megszerezni a munkásság bizalmát.

Beledobtak egy jelszót a munkástömegek hangulatába, hogy csak gyárankénti kollektív szerződést kössenek, mert tudták, hogy az erősen megszervezett gyárosok ezt nem fogadják el. Ennek a következménye az lett volna, hogy a gyárosok a kollektív szerződés meg nem kötése esetén is adtak volna egy nehánynak béremelést, azonban a munkásság széles rétege minden béremelés nélkül is kénytelen lett volna tovább dolgozni. Amikor nem sikerült a munkásságot így félrevezetni, egy másik taktikához folyamodtak. A tárgyalásokról teljes egészében kiszorult bolsevisták minden egyes ülésen megjelentek, hogy botrányt keltsenek, dacára annak, hogy már az első ülésen megállapították, hogy egyetlen munkást sem képviselnek.

Brassói szervezeteink részéről mindvégig Rusu Simon titkár és Bartha Károly vettek részt. Az új kollektív szerződés egy évre kötött meg 4 havonkénti bérrevizióval, 8 és 10 százalékos béremeléssel, fizetéses szabadsággal, május 1. megkezdésével stb. A textil és vegyiparok érdekelte munkásai most már megkezdik az erőteljes szervezkedést, mert tisztán látják, hogy a szervezeteinkben való tömörüléssel tudják megvívni megélhetésüket.

A brassói egységeket ilyen nem várt óriási kudarc következménye az, hogy a csekély számú megmaradt hiveik között is megkezdődött a bomlás és a félrevezetett munkástömegek kezdenek visszajönni osztályharcos régi csoportjaikhoz.

Taggyűlés Vulkánban

A vulkáni vasmunkás szaktársaink május hó 2-án taggyűlést tartottak a szépen fellendülő csoport tagjainak nagyszámú részvételével.

Fancsali elnök szaktárs d. u. 4 órakor nyitotta meg a taggyűlést és sajnálattal állapította meg, hogy még most is vannak olyan szaktársak, akik nem tartják szükségesnek a taggyűléseken való részvételt. Már pedig az a legelemibb kötelessége kell legyen minden öntudatos szaktársnak, hogy a gyűléseken való részvételével kifejezést adjon szolidaritásának, mert csak így lehet sulya a taggyűlések határozatának. A taggyűlés megbotránkozással határozatilag kimondotta, hogy a jövőben szaktársilag fogják leköszölni azok neveit, akik a taggyűlésről indokoltan hiányozni fognak.

A jelentések meghallgatása után György és Girbovean szaktársak a szövetség nevében a gazdasági helyzetről és a szervezkedés fontosságáról tartottak bő ismertetést. Azután több szaktárs felszólalásából megállapítást nyert, hogy több munkahelyen a „Petroseni bányatársulat” igazgatósága 12 óras munkanapokat rendelt el, amit a munkásság tiltakozására még nem vontak vissza. A taggyűlés kimondotta, hogy minden eszközzel igyekezni fognak a törvényellenes munkaidő meghosszabbítása ellen harcolni. Hütter Ferenc vezetőségi tag szaktársnak vezetőségi tisztsége elhanyagolását rosszalta a taggyűlés, aki így gondol szép fiúnak feltűnni az üzemenél.

A csoport külön betegsegélyző járuléka föl-emelésére vonatkozó határozat után a délelőtti vasas konferencián résztvevő kiküldött szaktársak szervezkedésre buzdították a szaktársakat és azután Fancsali szaktárs a lelkes hangulatban levő taggyűlést este 8 órakor bezárta.

Bérmozgalom a Simonffy-gépgyárban

A kolozsvári Simonffy-gépgyárban dolgozó szaktársak kollektívszerződése május hó 15-én lejárt. A kollektívszerződést a munkaadó mondogatta fel azon célból, hogy a szerződés február 15-én egyidőben járjon le a többi kolozsvári vasipari szerződéssel.

A munkáltatónak ezen óhaját szaktársaink kereken visszautasították és miután a munkaügyi inspektorátuson folytak a tárgyalások, a munkások által kiküldött tárgyalóbizottság határozott magatartásán megdőlt a munkáltató merev magatartása és kénytelen volt elállni attól, hogy a kollektívszerződés egyidőben járjon le a többi vasipari szerződéssel.

A megegyezést május 29-én írták alá, mely szerint a munkások 11 százalékos béremelésben részesülnek kétrészbenei kifizetésre, valamint minden munkás külön béremelés gyanánt egy dupla heti fizetést kap. A szerződés elvi pontjai: egy év után 6 napos, két év után 7 napos, három év után 8 napos fizetéses szabadság jár. Tulórák 50, 70 és 100 százalékkal lesznek díjazva. A szerződés 1927 március 20-ig lesz érvényes.

Közgyűlés Petrozsényban

Petrozsényi szaktársaink április hó 25-én tartották közgyűléstüket. Imecs Tamás szaktárs elnöklése alatt Droblits szaktárs nyitja meg a gyűlést. Különböző jelentések után, melyeket a közgyűlés egyhangulag vett tudomásul, a régi vezetőség lemondott és a közgyűlés korelnököt választott Girbován szaktárs személyében. — Girbován szaktárs a kandidáló bizottság kiküldése után tartalmas beszédben ismerteti a szervezkedés fontosságát. Szemrehányást tesz mindazoknak, akik a legutóbbi gyűlésen ígéretet tettek a szervezet érdekében kifejtendő munkára, amit azonban sajnos, sokan nem tartottak be. Beszél a zsilvölgyi kollektívszerződésről, ami ma már nem elégíti ki a munkásság igényeit, de amelyen intenzív szervezkedés nélkül változtatni nem lehet. Girbován szaktárs lezáró beszéde után, a jelölt bizottság javaslatára, a következő vezetőséget választották meg: Elnök Droblits Viktor, alelnök Benján János, pénztárnok Hütter János és Schneider János, jegyzők Plaschofszky József és Müller István, ellenőrök Blasák József és Dán Zakariás, választmányi tagok András József, Szép Albert, Györfy Dénes és Fuchs László, póttagok Páll Károly, Ádám Mihály és Brötfeld Sándor.

Az új vezetőséget, valamint a közgyűlést a vulkáni csoport nevében Fanesali szaktárs üdvözlí, sikert kívánva az új vezetőségnek, szervezkedésre buzdítja a petrozsényi munkásságot, hogy így közös erővel, a vulkáni és több helységi munkássággal karöltve, tudjanak javítani helyzetükön.

Majd Recsán elvtárs tart igen figyelemreméltó előadást. Beszédében rámutat arra, mily nagy nehézségekkel kellett a régi vezetőségnek megküzdenie, hogy azt a szervezeti életet, ami ma Petrozsényban van, megőrizze. Ennek a vezetőségnek kell azt a munkát tovább folytatnia, nem szabad sem a vezetőségnek, sem a tagoknak a nehéz, küzdelmes, de célravezető munkától visszariadni. Beszél továbbá a betegségyőről s az ott történő visszás állapotokról, valamint a munkaügyi felügyelőségekről. A munkásság érdekében szükségesnek tartja, hogy szervezeti erejénél fogva mindezekre nyomást gyakoroljon és befolyással bírjon. — Szabó szaktárs a bizalmiférfi rendszer kiépítéséről beszél. Lőrincz szaktárs a loniai, Wechter szaktárs az aninosai csoport nevében üdvözlí a petrozsényi vasmunkás szaktársakat s önrzettel telve említi meg, hogy Aninosán egyetlen szervezetlen vasmunkás sincs és kívánja, hogy rövidesen Petrozsényban is így legyen. — Végül Droblits szaktárs a vezetőség nevében megköszöni a közgyűlés bizalmát s kéri, hogy támogassák elhatározott szervezési munkálataiban, majd lelkesítő szavak kíséretében a közgyűlést bezárja.

E lelkes hangulatu közgyűlés után minden reményünk megvan, hogy az új vezetőség összeállításánál fogva a legmesszebbmenő szervezési munkálatokra képes s ha képességeit

kihasználja, miáltal a munkásság bizalmát is megnyeri, az itteni csoport egyik erőssége lesz a zsilvölgyi szervezetünknek és szövetségünknek. Szaktársak előre, a romániai vasmunkás szövetség minden szervezési munkálatokban segítségükre lesz!

Bérmozgalom a marosvásárhelyi Transsylvania gépgyárban

A marosvásárhelyi Transsylvania gépgyár munkásai már régóta elégedetlenek az „Egységesek” által kötött kollektívszerződéssel és az utóbbi időben mozgalmat indítottak a gyárban dolgozó szövetségünkhez tartozó öntudatos munkásokkal egyetemben a kollektívszerződés sérelmes pontjainak a megjavításáért. Egyszer s mind a drágaság emelkedésére való tekintettel béremelést is kértek. — Szövetségünk részéről Bruder szaktárs utazott le Marosvásárhelyre és a Transsylvania gépgyár bizalmiférfiaival együtt felvette a tárgyalásokat a gyár igazgatóságával.

A tárgyalások eredményein nem változtatott az a körülmény sem, hogy egyes munkások fanatikus elvakultsággal ellentéteket próbáltak szítani amiatt, hogy a józan megfontolás lett urrá a gyárnak egyébként harcra kész munkásai között. A megkötött kollektívszerződést azok is aláírták, akiket annak idején megítévesztettek és nem tartoznak szövetségünk tagjai sorába.

A szerződés főbb pontjai: fizetéses szabadság, május elsejének a megfizetése, a karácsony, husvét, pünkösd ünnepeket megelőző napok delutáni üzemzűnete fizetve lesz a tulórák az eddigi 25 százalékos helyett 50, 75 és 100 százalékkal lesznek díjazva. Átlag 12 százalékos béremelést értek el. Az öntök öntés napjára 20 százalék pótdíjat élveznek. Az előforduló tömegmunkáknál az akkordban dolgozó munkásoknak az órabérük biztosítva van.

A vásárhelyi vasas szaktársak belátták azt, hogy nem üres ígérek, hanem folytonos küzdelmekkel megszerzett eredmények jelentik az osztályharcos szakszervezeti mozgalom lényegét. Éppen ezért a Transsylvania gépgyár munkásai nemcsak a kollektívszerződéshez csatlakoztak, hanem tömegesen lépnek be szövetségünkbe.

Taggyűlés Feketeerdőn

A feketeerdői üvegesmunkások csoportja május 30-án jól sikerült taggyűlést tartott, melyen úgy az elhangzott beszédekből, valamint a gyűlésen résztvevő elvtársak lelkesedéséből azt a meggyőződést vehette minden résztvevő, hogy ez az üvegescsoport igen szép fejlődés elé néz. Somogyi József elvtárs elnök d. u. 4 órakor nyitotta meg a taggyűlést és rövidesen ismertette a gyűlés napirendjét.

György elvtárs szövetségi titkár a szakszervezeti mozgalom fejlődéséről, céljáról és a gazdasági helyzetről tartott ismertető előadást. Több elvtárs felszólalt, hogy rávilágítson azon okokra, amik a szakszervezet fejlődése útjában állanak.

Igen érdekes és szép tervek kerültek így az elvtársak elé és csak a tagokon mulik, hogy ezen tervek megvalósítva is legyenek.

A taggyűlés egyhangú lelkesedéssel elfogadta az intenzívebb szervezkedés szükségességét és határozatilag kimondotta, hogy ezután gyakrabban fognak taggyűléseket tartani, hogy így a tagok panaszait könnyebben orvosolni tudják.

Somogyi elnök elvtárs d. u. 7 órakor zárta be a lelkes hangulatban levő taggyűlést.

A resicai sztrájkoló munkások részére befolyt összegek nyugtázásának folytatása. A Romániai Vas-, Fém- és Vegyipari Munkások Szövetségének központi titkársága a resicai sztrájkoló munkásság segélyezésére befolyt összegeket e helyen a következőkben nyugtázta: Tordai vasmunkás-csoport 5000—, Petroseni csoport 2655—, Bucuresti elvtársak gyűjtése 15000—, Cernăuți csoport 5000—, Nagyvárad vasmunkások gyűjtése 1400—, Nadrági vasmunkás-csoport 10000—, Avrigi üvegescsoport 775—, Nagybányai bányamunkások 2000—, Tordai nyomdászok 500—, Aradi nyomdászok 1000—, Szepeni nyomdászok 710—, Szatmári nyomdászok 775—, Segesvári nyomdászok 500—, Zilahai nyomdászok 645—, Mára-marosszégyei nyomdászok 1000—, Petroseni könyvkötők 75—, Kolozsvári vasmunkások gyűjtése 6500—, Kolozsvári faipari munkások 1000—, Posztova Vencei 110—, Crisani csoport (Kalan) 8800—, Vulkanai csoport 1000—, Tordai üvegescsoport 2000—, Kolozsvári

könyvkötőmunkások 800—, Kolozsvári építőmunkások 6.96—, Ferdinandi csoport 3500—, Brassói munkások gyűjtése 2043—, Dicsőszentmártoni csoport 3321—, Brassói könyvkötőmunkások 530—, Petroseni könyvkötők 75—, Kolozsvári nyomdai munkások nyomdánkenti harmadik gyűjtése: Lapkiadó 600—, Anca 70—, Ardealul 460—, Bernát 230—, Boros 90—, Bernát litográfia 355—, Bornemissza 400—, Corvin 90—, Cartea Românească 255—, Curtea de apel 580—, Cartea Românească 190—, Kultura 320—, Ujság 435—, Dacia 90—, Gutenberg 640—, Infrățirea 160—, Kupferstein 50—, Kadima 155—, Lapkiadó 380—, Luming 90—, Lepage 260—, Lyceum 120—, Minerva 650—, Lepage 355—, Naționala és Patria 460—, Providenția 95—, Studio 30—, Viața 190—, Unirea 50—, Nagyvárad vasmunkások 1500—, Tordai üvegesmunkások 2000—, Lupeni vasmunkás-csoport 10000—, Brassói munkások gyűjtése 1372—, Cernovic 5500—, Brassói könyvkötők 456—, Nagyvárad vasmunkások 925—, Kolozsvári vasmunkások 4500—, Kolozsvári sütőmunkások 260—, Csernovitzki kereskedelmi és magánalkalmazottak 7734—, Aninosai vasas csoport 1450—, Aninosai építőmunkások 110—, Szatmári vasmunkások 1762—, Kolozsvári Ardealul könyvkötők 145—, Nadrági csoport 4000—, Zernesti munkások második gyűjtése 2477—, Temesvári vasmunkások 600—, Besztercei kályhas csoport Vadas László utján 1000—, Kolozsvári könyvkötőmunkások gyűjtése 1335—, Brassói könyvnyomdászok gyűjtése 3728.50, Kolozsvári építőmunkások 4745—, — Multszámunkban nyugtáztunk 200.923— Leit. Összesen: 347.181 Lei 50 bani.

A resicai csoporthoz közvetlen befolyt összegek, amiket köszönettel nyugtáz a csoport vezetősége. Baiaş Eugen 881.60, Hercsek Josef 812, Steiner Johann 100, Klimek Johann 812, Gahler Johann 500, F. A. 500, Krischer Albert 109, Leschnofsky Franz 200, Zingalik Anton 558, Bocsa Karl 600, Nica Petru 400, Dobre Ioan 100, Strama Gustáv 200, Kindich Josef 300, Vegersin Franz 500, Hohn Johann 1000, L. J. 1000, Balan Georg 100, Schier Josef 700, Kun Josef 160, Friedmansky 1280, Scholtész Alois 140, Olár Péter 200, Lakner Robert 100, Dewald Franz 60, Brád Johann 300, Prohaszka J. 500, Sohler Jakob 500, Franzen Mateos 300, R. F. 500, G. O. 1000, Sz. J. 500, B. A. 500, K. J. 500, K. K. 500, E. A. 400, Sz. V. 500, Papesz Peter 300, Veigl Karl 200, H. L. 1000, Ciowoviciu Petru 246, W. J. 200, Wallner 200, Zs. F. 120, N. P. 1000, B. S. 1000, Pflug Heinrich 700, Kapik Anton 700, Gimpl Johann 300, Tincu 150, Juca 150, Moldovan 150, Veirlin A., Wewerka A., Wolf Franz 100—100, Jurka Petru 50, Jancsek N. 50, Meda Joan 60, Schustek Johann 400, Guth 400, Dvorzszak 50, Mikulasch J. 100, Brenda J. v. Kilványa 2100, N. N., Langhardt G., Drexler F. 500—500, Schlappal 240, Molnar S. 200, Pohli P. 300, F. N. 500, Strobl E. 1000, Fabri J. 400, Popescu P., Fuchs K., Imre K., Heinz J. 200—200, Ferk 300, Stupak J. 200, A. F. 500, Schmidt J. 1000, D. J. 1000, Bogár 200, H. K. 300, I. 500, F. N. 1000, Zsombolyai Szoc. Part 2140, Dworzszak A. 300, H. W. 1000, H. S. 300, E. F. 500, F. J. 3000, Cs. K. 500, Szlovik K. 500, Mihailovits F. 100, Urbanek P. 100, Krall H. 300, Roşu I., Pateşan S., Ventila E. 100—100, Burla F. 150, Vakarcis I. 200, Hruska K. 200, Babou D. 100, F. K. 1000, L. Zs., Stadl, S. B. Prohaszka 500—500, Mustetiú F. 100, Hirspek Franz v. Erbstellen 1664, Scholtész B. 200, Sammlung v. Secul 18488, Brodman 200, Hauptmann F. 160, H. né 500, Ciuran 500, Veigl K. 100, Hohn J. I. 300, A. A. Dvorzszak 400, Hirspek 240, Buga 140, J. A. 1000, Prohaszka 500, N. N. 300, Ramutzi K. 100, Lugosi R., Williger F., Mustata C. 300—300, Zerta Emil 500, Schiffrer F. 500, Kubinski J. 1047, Nilos Franz (bányamunkás, Doman) 6654, Nowak Anton 500, Sch. S. 500, Veigl K. 200, Berdich 1000, Sz. 500, Baktier F. 300, Kina L. 160, W. J. 200, L. A. 200, Krautwurst J. 400, P. E. 100, Hirspek 80, Prohaska J. 500, D. F. 500, Kumutzik Tulcea 3000, Gahler J. 1000, Chmel 2680, Kopek A. 1000, Aninai vas- és fém munkások 48199, Aninai bányamunkások 72586, Kerületi Szaktársak, Temesvár 106797, Vaskói bányamunkások 3290. Összesen 32853460 lej.

A kolozsvári szakszervezetek helyi tanácsának gyűjtési akciója a resicai sztrájkoló munkások részére. A cluji szakszervezetek gyűjtését kívánásukra külön is leközzöljük, mely összegek egyébként bennfoglaltatnak az összegyűjtést közlő kimutatásunkban. Helyi szaktanács (saját pénztárából) 5000 lej. Nyomdász szervezettől (saját pénztárából) 10.000 lej. Könyvkötő szervezettől (saját pénztárából) 3000 lej. Vas- és fém munkás szervezettől (saját pénztárából) 10.000 lej. Vas- és fém munkások (gyűjtés) 24.512 lej. Építőmunkás szervezettől (gyűjtés) 16.364 lej. Nyomdász szervezet (gyűjtés) 29.753 lej. Könyvkötő szervezet (gyűjtés) 5.442 lej. Szocialistapártiszervezet működő csoportja 2.700 lej. Festőmunkás szervezet (saját pénztárából) 1000 lej. Faipari munkás szervezet (saját pénztárából) 1000 lej. Sütőmunkás szervezet (gyűjtés) 260 lej. Összesen: 109.033 lej.

Bocsánatkérés. Alulírott bocsánatot kérek a csoport összes tagjaitól azon cselekményeimért, hogy a csoportot ittas állapotban szidalmaztam. Kijelentéseimet megbántam és ígérem, hogy a jövőben szervezett munkához illően fogok viselkedni. — Resica, 1926 május 29. Brezina Alajos.

Köszönetnyilvánítás. Fájdalomtól megtört szívvel fejezem ki köszönetemet mindazon szak- és elvtársaimnak, akik az örökké felejtethetlen fiam temetésén résztvettek.

Pusztakalán, 1926 március hó.

Csog Efraim.

Feljelős szerkesztő: Bartalis Sándor.

Kiadó: A Romániai Vas-, Fém- és Vegyipari Munkások Szövetsége.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Cluj-Kolozsvár, Calea Victoriei 59. (volt Magyar-utca).

Gutenberg-könyvnyomda Cluj